

“ Հ Ե Ն Գ Ի Է Ս Ե Մ Ս Օ Ր Ե Ն Յ ”

Ո Ւ Ս Ո Ւ Մ Ն Ա Թ Ե Բ Թ

Կը հրատարակուի ամէն ամսոյ սկիզբը:

Հայ-Գրական յօդուածներէն զաւտ ճշդի տեղեկութիւն կը տրուի հայ-գրականութեան, պատմութեան, եւայլն նկատմամբ ամէն ամիս եւած նոր հրատարակութեանց վրայ: Նոյնպէս քննադատական տեղեկութիւն կը տրուի ազգային լրագրաց մէջ տպուած կարեւոր լրերու վրայ:

“Ազգային լրագրաց ըովանդակութիւն,, թղթակցութիւն, ծանուցում”, եւայլն:

Խմբագրութեան որդուած ամէն գրքերու վրայ՝ քննադատական համաձայն տեղեկութիւն տալը պիտի շարունակուի:

Մեր Տեղիակ Ընթերցողաց համըկ նորութիւն մը յուսանք պատճառել այնու որ խմբագրութեան ուղղում գրքերն անմիջապէս յաջորդ ամիսն թերթիս ծածկին վրայ պիտի հրատարակուին: Այն գրքերն որոնց վրայ մտադիր ենք խօսելու՝ կը զանազաններ միւսներէն աստղանիշով (*) մը:

Հ Ա Յ Խ Մ Բ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ե Ի Կ Է Խ Ե Գ Ր Ո Ւ Թ Ո Ւ Ա Գ Բ Ն Գ Ա Բ Ա Գ Բ Ա Կ Ե Լ Ա Յ Ս Զ Ա Ն Ո Ւ Յ Ո Ւ Ս Ը

Գ Գ Ր Թ Ը Կ Ը Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Է “ Ը Մ Ս Օ Ր Ե Ն Յ Հ Ե Ն Գ Ի Ս Ո ”

Վ Ի Ե Ն Ն Ա,	Մայր Վառք Միաբանութեան:
”	Պր. Հասնի Բոթովիչ:
Ե. Պ Լ Ի Ս.	Վանատու. Գ. Միաբանութեան:
”	Բի. Գուսնի Եւան Գրատու. Զարթիս:
”	Ստրաս Իւան Թի. 5:
”	Պ. Պալանց Գրատու. Ե. Ստամբուլ, Հագ.
”	Վագրիս. Թի. 20:
Վ Մ Ի Ի Ռ Ի Ն Ա.	Վանատու. Գ. Միաբանութեան:
Ա 88 Ղ.	Վանատու. Գ. Միաբանութեան:
Գ Ը Ր Ր Ն.	Է. Զ. Գուսնի Եւ. Արիկեան:

Տ Ր Պ Գ Ի Զ Մ Ն.	Է. Համազասպ Վ. Չամբանեան:
Տ Փ Ղ Ն Ի.	Պր. Յովակիմ Չամբանեան:
Ա Ա Ը Ո Ւ.	Պր. Առաքել Սարգսյանեան:
Ա Ս Տ Ր Ս Ե Ն.	Պր. Ստ. Գ. Սիւրբաբեան:
Ա Ր Ի Ռ Ի Ն.	Պր. Օսմիկ Ս. Էփեան:
Մ Մ Ն Չ Ն Գ Ի Բ.	Պր. Յովհ. Անդրեասեան:
Ա Ղ Ե Ը Ս Ն Գ Ի Ի Է.	Պր. Յովհ. Օհանեան:
Բ Ո Ւ Ս Ղ Ո Ւ Է.	Պր. Գուսնի Տեղեկեան:
Ն Ի Թ - Ը Ո Ր Է	Պր. Ա. Ս. Արեանեան:

Ի Մ Բ Ը Գ Գ Ր Ո Ւ Թ Ե Ն Է Հ Ս Յ Ե Ն

À la Rédaction de la Revue „Hantesse“, Vienne (Autriche) VII 2 Mechitharistengasse 4.

Մ Ե Բ. Յ Ա Ր Գ. Բ Ը Ժ Ը Ն Ո Ր Գ Ե Յ

“ Հանդէս Ամսօրեայի ” այս թիւը կ'ընդունին մեր անցեալ տարւան բոլոր յարգ. Բաժանորդը: Մտադիր կ'ընենք որ բաժանորդագիրը ԳԱՆՍԻԿ Է, եւ կը խնդրենք առանձին կերպով՝ որ անսոր որ չեն ուզեր այլ եւս բաժանորդ գործի ի նշան իրենց հրատարելուն՝ թերթս շանիջապէս ետ դրիկն քարեխղճօրէն:

Խ Մ Բ .

Ն Ո Ր Հ Ր Ե Տ Ա Ր Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Է

(Նշեալ ամսներէն մնացած):

- *1. SIMOND C. L'Arménie russe. — LECLERCQ JULES. L'Ararat. Paris 1898. 8° pp. 32. (Bibliothèque illustrée des Voyages autour du monde, 1898, Nr. 53.) Գինն է 15 մորմ.:
- *2. GELZER H., Sextus Julius Africanus und die Byzantinische Chronographie. II Theil, 2. Abtheilung, Nachträge. Leipzig 1898. 8° pp. 429-500. GELZER H. Die Genesis der Byzantinischen Themenverfassung. Leipzig 1899. Gr. 8° 134, 1 Karte (Abhandl. d. phil.-hist. Classe d. Kgl. Sächs. Gesell. d. Wiss.

- XVIII, Nr. V.) GELZER H. Geographische Bemerkungen zu dem Verzeichniss der Väter von Nikaea. Berlin 1898. (S.-A. aus „Kiepert-Festschr.“ p. 47-86.)
- *3. ZIMMERER H., Höhenmessungen. (S.-A. aus Roman Oberhammer und H. Zimmerer, „Durch Syrien und Klein-Asien.“ Berlin 1899, Մեծ 8° pp. 4 (p. 299-302.) H. ZIMMERER, Kappadokien. (S.-A. „Durch Syrien“ etc. p. 157-218.) H. ZIMMERER, Eine Reise nach Amasia im Jahre 1855. Ludwigshafen am Rhein 1899. 8° pp. 41.
- *4. 1900 ՆՐԳԱԶԱՍ ՕՐԱՅՈՑՈՑ Ազգային Կամուրանցի: Ցոմար. զանազան գիտելիք, վիճակագրական տեղեկութիւններ: Գ. Պուլս, տպ. ճէր-Միմասես 1899. 8° էջք 368+26: Գինն է 8 ռ.:
- *5. ԹՇԵՎ. Վ. Արժրուիտ — Խնամատարութիւն առողջ երեխաների: Թիֆլիս 1899: Տպ. Կ. Մարտիրոսեան: (Թիֆլ. Կց. Կարդէ. ԸՎ. Թ. 160.) էջ 8° 110+7. Գինն է 25 Կ.:
- *6. ԽԱՏՆՍՆԱՅ ՄԱՐԻԱՄ. — Դոքսիտ կին. վէպ: Թիֆլիս, 1899: Տպ. Մ. Դ. Թոտիբանց: (Թիֆլ. Կց. Կարդէ. ԸՎ. Թ. 166.) էջ 8° 139: Գինն է 45 Կ.:
- *7. ՍՍԼՍՎՃՆՅ ՅՈՎԱԿԻՄ. — Ղաւարու մնաց Վաղարշի մէջ արարածով: Մոսկուա 1896: Տպ. Կ. Խարեուարեան: էջ 8° 38: Գինն է 20 Կ.:
- *8. ՄՈՒՈՒՆՆՅ Գ. — Տիգրնի կալամտողը: (Հոգեբանական էտիւդ.) Անդամտարուով 1899: Տպ. Գ. Ս. Սանդեանց: էջ 8° 44: Գինն է 15 Կ.:

Յառը. 85: — Բելլի-նո խ.՝ Որբերը ինչ պիտի ըլլան. 87: — Թերշնո Մ.՝ Ուսման հետ արհեստի ուսուցման հարկը գումարու մէջ. 87: — Հ-բի-նոյ Հ.՝ Մաշտոցին հետ. 88:

“Համալսարան”, Ա. շրջան, 1899, 1900, Թ. 1:

Պէտքը կը ճիշդ: — Պաշտօնական Մ.՝ Գիտութիւն եւ չիտ միջ. գարունի մէջ: — Հասար. Ե.՝ Մամուլ. — Բանաստեղծութիւններ: — Մ-տ-դի.՝ Գրքերու արուեստը: — Միտի-նոյ Գ.՝ Հնէաբանութիւն: — Պետական վ.՝ Հայ հրապարակութիւն, Հնէակիր: — Գիտական Տ.՝ Պարսիկ ճարտար. կերպ. վարժերը: — Մ-տ-ո (յի յիշակոթեմ) Եստիանին ճամբորդը: — Եւն.՝ Գիտիկ նորութիւններ (Հեղուկ օդ, Լեւնահարութիւն, Մուկիբը կը արձեն ժամանակաբ): — Գրութեան՝ Միջեր-Աշտանայի՝ Անտրեւոյի Տոպագործն, եւ Իգնատիոս Լյուրտոն: Հանձնագրերուցի՝ “Գրականութիւններու շարք”, կարեւոր գիտելիքներ: — Մ.՝ Մասնաբան: — Մ-տ-դի.՝ Մ-ը մը հնաւայրը: — Եւնոնհիւն բանաստեղծ (Ֆրսերենի):

“Գերիտիկ Ծարգիչ”, Ժ. տարի, 1899, Թ. 4366-4395:

Ե՛ր՝ Հայ հրապարակութիւն. 4369: — Գ.՝ Վարդապետը Գրեմի վրայ, իսկ Վարդապետը գրողի մէջ. 4378: — Ի-ր-վի Բիլի.՝ Պիշու. 4381: — * * Իրական կեանք. 4383: — Ս.՝ Պի-րոյի ամուսնին ծրարից. 4387: — Թ-վիկ.՝ Արք. Հիւսիսայն (Իռլանդի). 4388: — Ի Լարֆիէ Լի.՝ Պարզեցման. 4389: — Ժ-ն-Ս.՝ Լարձաշարութիւններն ի թարգման. 4390: — Ա-տ-ի-Լ.՝ Գարձիկ կը ինչի գրեմին առթիւ. 4391: — Ս-տ-ի-Լ.՝ Իր-նոյ Ստեփան Սուրենեան. 4394:

“Մեծուսիկ Նիպար”, Ժ. տարի, 1899, Թ. 3675—3684:

Գիտ-ը՝ (Արեւոս: Վ.թ. Թիւրքան) խորհրդանութիւն մը (ապ. Վարդապետան մտնի). 3687: — Ու-ն-տ.՝ Միտիկարան վարժի ի Տրոպիզոն. 3678, 9: — Ա-տ-ի-Լ.՝ Հ.՝ Երազարդի վարդապետական աստիճաններ. չորս Եւ. Վարդապետներ. 3680: — Պ-յ-ն-նոյ Ե.՝ կրտսի եւ բարձրիկ ընկեր ի Մար-գուան. 3683:

“Մշակ”, Ի. տարի, 1899, Թ. 215—232:

Ա-տ-ի-Լ.՝ Ե.՝ Հայոց ներկայացուցիչը Բաքու. 215, 6, 8, 9, 229: — Գ-ր. Ջանիանը յարեւոյնը. 223: — Լ. Ըն-թերցողի փաստը. (Արեւելանի Կարգի Գ.՝ կը յիշի կենսագրու- լիւնն առթիւ) 221, 225, 232: — Թ-տ-ի-ն-նոյ Ա.՝ Հըրաթ սերմ՝ պարաստելը Ազոլիտու. 226:

“Սուրճ”, Ժ. տարի, 1899, Թ. 10:

Հ-ն-Ս.՝ Գերասիմոս հին: — Ի-տ-ի-ն-նոյ Ա.՝ կենսի (Բնորդ): — Գիտիկ.՝ Փաստաս. (Թրգմից Տիգրանեանց Լ.) (Իրի): — Ար-մ Զարգ.՝ Վերջնային (Բնորդ): — Վ-ն-տ-ի-ն-նոյ Գ-ր.՝ Երազ եւ կր-կանութիւն (Իր-տ-ի-ն-նոյ): — Ա-տ-ի-ն-նոյ Ա.՝ Իմ ընկերին (Բնորդ): — Տ-ր. Միտիկոն Ե.՝ Գեաւհանների ընթերցանութիւնը (Գրի): — Մ-տ-ի-ն-նոյ Ե.՝ Հողատիրութիւնը Թիւրքանից: — Ու-ն-տ-ի-ն-նոյ Տ.՝ Գիտութիւնների փոխադարձ կապակցութիւնը: — Տ-ր. Միտիկոն Ե.՝ Եանձնարարելի եւ մարտիկ դրքը գեաւհան-ների ընթերցանութիւն հին: — Ա-տ-ի-ն-նոյ Ա.՝ Իշմիսանի Գեարգեան շնորհարարը: Ս. Գուլամիբեկի “Արաբաբը: — Վ-ն-տ-ի-ն-նոյ Գ-ր.՝ Բայ նով “Մշակի, կարգութիւն: — Գ.՝ Անգլ.՝ Տրանսպարան գրողը: — Ջանազան լուրեր:

“Սուր-Պար”, Ժ. տարի, 1899, Թ. 201—222:

Գ-ր. Տ. Սիմեոն Գուլամիբեկ. 201: — Եւնոն-նոյ Ի.՝ 14.՝ Տարաբութիւններ Զամաշից. 202, 3, 10: — Գի-ն-Ար-մ՝ Հոյ Տարաբութիւն Բաքու. 203, 7, 8, 14, 15, 19: — Ի. Ա.՝ Եր փաս-տեր վեհերիկի Միտիկ. Հայրերի գէմ. 205: — Ջ-ր-տ-ի-ն-նոյ Թ.՝ Պատին “Արեւելիկ”, Բարգէն վր. ի կոն առթիւ. 207: — Պանդուխտների կանանց խնդիրը. 209: — Բ-տ-ի-ն-նոյ Գ.՝

կան երկրորդ Պետերբուրգու. 211: — Գրական ակնարկներ. “Կ-տ-ր Գ.՝ կենսագրութիւնը: Ի. Արգիւնի եւ Ջուրաբի շնորհաբառ. Ե. Եստիանի բնագրութիւններ: 214: — Ղ-տ-ի-ն-նոյ Ե.՝ Վաճառիկ գրողի շնորհը Տիգրանու. 216: — Գրական Անթիպոլիս. Ս. Գուլամիբեկի “Արաբաբը, Սարանական, Իսպի. եւ մը գրեմութիւնը: Բիւզանդականի գրեմի կիր. 219: — Գի-ն-տ-ի-ն-նոյ Ե.՝ Մի հին գումար. 221:

“Պատկիր”, Ժ. տարի, 1899, 1900, Թ. 13:

Փ-ի-ն-նոյ Ե.՝ Մարգարեական մեծ գեղերը. Հ. Լակ գուտեր: — Թ-տ-ի-ն-նոյ Թ.՝ Առ լուսին (քննարկ): — Միտիկոն Մ. Վ.՝ Բարձրագիտութիւն Չեղագր. Մասնիկն որդ անուն է “Կարգի գրքը. — Ա-տ-ի-ն-նոյ Ե.՝ Վարդ Ս. Մանիկայի (Իրի):

“Սուրիանդակ”, Ա. տարի, 1899, 1900, Թ. 201-230:

Զ-ր-տ-ի-ն-նոյ 1837ին շնորհաբառ 1899ին շնորհաբանի հետ շնորհաբան. 201: — Ս. Բ. Հոգին ժող (Իրի). 201: — Ի-տ-ի-ն-նոյ Վարժապետներու վեհեր. 202: — Օճու.՝ եւ յարգու-րանութիւն Տ. խորն Արքայի Արքան. 203: — * * Մշակի գանգուխների Սիւնիկի մէջ. 203: — Եւն.՝ Մասնագրերը Պար-կաստիկան մէջ. 204: — Վ-ն-տ-ի-ն-նոյ Արժամար արգի վեհեր. 206: — Ե. Ա. Փաստիկանան Փանոսայի մէջ. 209: — Ու-ն-տ-ի-ն-նոյ Մ.՝ Գրեմի կը ինչի կարեւորութիւնը. 210, 11: — Ի Սարգի Պէլ Պայան. 211: — Իտ-ի-ն-նոյ Հ. Օ.՝ կը յիշի ինքնի շնորհը. 213: — Ջ-ր-տ-ի-ն-նոյ Զ-ն-նոյ եւ աշխատիքները. 213: — Վ.՝ Հարգիկի մը կարեւորութիւնը. 214: — Ա-տ-ի-ն-նոյ Ե. Վ. Ս. Ես-կարդ արքանների վեհեր. 218, 9, 20: — Ա-տ-ի-ն-նոյ Եստ (քանի). 221: — Մ.՝ Ե. Ա.՝ Երգութ. 224: — Ե. Գ.՝ Անտիգրութիւն-ները մը կը. 226: — Ա-տ-ի-ն-նոյ Վ. Ս.՝ կը յիշի բարեշնորհը (Հ. Օ.՝ Արժամարների). 226: — Բ-տ-ի-ն-նոյ Մուշկ Մեհի Մար-տերը. 230:

Զ Ե Կ Ո Ւ Ց Ո Ւ Մ Ն

Մ'եր յարգ. Ընթերցողաց կը ծա- նուցանելը այսու, որ զժամանակ արկածի մ'արդեամբ թերթիս առաջին թերթին (16 երեսն) ամբողջապէս քայքայած ըլ- լալով՝ ստիպուած եղանք երկրորդ ան- դամ նոյնը շարել տալ. այս է պատճառը որ թերթիս այս անգամ քանի մ'օր ուշ լըյս կը տեսնէ: ԽՄԻՒ:

ՇԵՆՈՐՀԱՅԱԼՈՒԹԻՒՆ

Մեծապ. Հոյաս էջ. Միաբանութեան մասն- նախարարին նոյնիցք 1) Voyage au Cuaddy, par le Cheykh Mohammed Ibn omar El-Jousy, traduit de l'arabe par le Dr. Perron, Paris 1851. I. Texte, II. Planches. 2) Burnouf et Leupol Dictionnaire sanscrit Français. Paris 1866.

Այս թանկագին նուէրներուն համար կը յայտնեմ՝ մեր խորին շնորհակալութիւնն Ազնի Նուիրատուն:

Հ. Վ. ՊՈՒՆՔՈՒՍՏԱՆ Մասնագրարանային: